

Steagul de la Bozovici

- Impresiuni și reflexii. -

Împreună cu serbarea frumoasă a nedeii - de la Ispas - sfințirea steagului coral, a fost o sărbătoare însuflețită și aleasă. Așa cum a decurs ea, a reîmprospătat amintirea zilelor de mărire petrecute toamna trecută sub cerul senin și dulce al țării românești. Ne-a făcut să simțim încă odată acel farmec de sfântă însuflețire, care străbate inimile mulțumirilor, când acestea se bucură împreună...

Povestind cele văzute și auzite cu acest prilej - aș vrea să dau cititorilor noștri de pe la sate - o icoană frumoasă - a celor întâmplare, ca să se știe, că poporul nostru, condus de oameni cu inimă - se însuflețește pentru tot ce e frumos și bun.

Steagul bozovicenilor e o podoabă aleasă, în preț de 1000 coroane. Între broderiile de aur, pe o parte e lira arcuită de numele corului, iar pe cealaltă e icoana Mântuitorului lucrată în fir și potrivitele cuvinte »Ție Ți-se cuvine cuvântare Dumnezeu!«.

Menirea acestei flamuri este să strângă sub aripele ei cu o putere și mai mare pe cei peste 80 de coriști, doinitori vrednici al durerilor și bucuriilor neamului nostru. Azi, când școala neamului e aruncată în gura unui balaure cu șapte capete - cântăreții noștri trec în rândul adevăraților apostoli ai limbei românești!

Însuflețirea pentru steag pare a fi în Almaj și mai mare ca în celelalte părți ale Banatului. Va fi aceasta o amintire de demult, când grănicerii noștri, bravi oșteni păzitori ai hotarelor - luptau viața lor întregă sub steagurile împărătești.

Serbarea, conform programului (ba și afară de program!), s-a petrecut în preția sfințirii. Inimile noastre au tresărit de bucurie nemărginită, căci oaspeți rari și mult iubiți - vestitori a unor vremi de mărire, au alergat la noi. Înconjurați de multe nevoi și neajunsuri - din toată inima ne-am străduit să-i punem întru începutul veseliei noastre.

La gara din Iablanița, părintele N. Bihoi ieși întru întâmpinarea lor. Venise luptătorul cel mare al neamului românesc, mărturia dreaptă a unei munci de jumătate de veac, - prea onoratul protopop al Orșovei, dl Mihai Popovici, dl I. St. Paulian, profesor la liceul »Carol I« și dirigintele corului vocal »Doina« din Turnu-Severin, iar de la București, venea dl George Stătescu, ofițier în ministerul de război și dl Sadea Petrescu, primul casarul, iar al doilea, secretarul societății corale »Carmen«, cel mai puternic cor al României.

Mai mulți fruntași din Bozovici au ieșit înaintea lor departe, în lunca Prigorului, iar la marginea comunei coriștii noștri - toți țărani - în cară trase de câte patru boi și împodobite cu verdeață. Dragostea cu care au fost primiți a fost fără de margini. Îi binevinetează dl dr. Ilie Groșian, iar dl I. St. Paulian răspunde. Până seara, oaspeții au cercetat biserica, casina română, institutul »Nera« etc. ca să cunoască starea noastră și împrejurările între care trăim. În urma lor, au sosit oaspeți de la Oravița: un grup de fruntași de acolo cu dl avocat dr. Mihai Groșian în frunte.

Seara, corul nostru a aranjat serenada de cântări și orhestră împreună cu conduct de torțe și lampioane - dlui protopop Mihai Popovici și nașei steagului, d-nei Ana Novac soția mult stimatului domn Iuliu Novac, avocat și președintele corului. Pe dl protopop l-a salutat, în numele corului, dr. Ilie Groșian, iar pe d-na nașă, coristul țăran Pavel

Matei, care a vorbit foarte frumos; tot frumos și bine a cântat și corul.

Joi, în ziua hramului bisericesc, primii oaspeți au fost »Reuniunea de cântări« din Dalboșeț, sub conducerea părintelui Ilie Imbrescu. Corul din Dalboșeț a concertat la sărbătorile din București coaliat corului nostru. Ne-am bucurat văzând în ei pe fratele mai mic, care grăbește să se bucure cu fratele mai mare împreună. La 9 ore, într-un lung șir de căruțe - tineri și domnișoare au mers să invite pe d-na nașă la biserică. Căruțele și caii erau împodobiți cu flori. Cu această ocaziune i s-a prezentat nașei un frumos buchet. În lung alai am mers apoi la biserică; sluja însuși protopopul tractual, dl Mihai Popovici (Orșova), înconjurat de domnii preoți Dimitrie Bogoevici (Bănia), Vasilie Popovici (Pătaș), Ioan Gropșianu (Cărbunari) și Nicolae Bihoi (Bozovici). Răspunsurile le-a cântat frumos »Reuniunea din Dalboșeț«. În decursul liturghiei am ieșit cu litia la crucea de piatră din »Lunca Redeșteptării«, larga piață din mijlocul comunei - numită așa de la prima și grandioasa adunare poporală din anul 1905. Aci, nașa, în decursul sfintirii, a împodobit steagul cu o prea frumoasă panglică roșie lucrată cu fire de aur. S-au bătut apoi obișnuitele cuie comemorative - peste tot vreo 80. Atât căpeteniile noastre bisericești, cât și bărbații noștri mai marcanți au fost onorați cu câte un cui. În onoarea fiecăruia s-a dat câte o salvă de treascuri. În fine, prea onoratul domn protopop a ținut predică festivă, mulțumind tuturor care au ridicat și prin prezența lor, atât de mult festivitatea aceasta și scoțând în relief - marile merite ale dlui Ilie Ruva, diligentul corului, care din muncă și din merite își are partea leului.

Afară de delegații corurilor din România, oficios au luat parte primarul Bozoviciului, preotul rom. catolic, protopretorele și judecătorul cercual din loc.

După amiază, la 3 ore, a fost concert în liber pe platoul dinaintea bisericeii. S-a început prin frumoasa »Priceasna« a nemuritorului Porumbescu. Corul, atât cel din Dalboșeț, cât și cel din Bozovici au cântat foarte frumos și au fost aplaudate mult de public, unele puncte au trebuit, la dorința publicului, să fie bisate. Îndeosebi, au plăcut mult cântării cântate împreună de ambe corurile. Erau aproape tot acele cântări pe care le-am auzit cântându-le cei 2000 de coriști în câmpia Filaretului, pe scena Arenelor Romane. Conducătorii corurilor noastre - eu cred - intenționat le-au luat în program. La auzul lor, noi, cărora dat ne-a fost să vedem praznicul cel mare - am simțit lacrimi în ochi revăzând prin gând zilele petrecute în Ierusalimul neamului românesc.

La concert a luat parte și mult public din afară. După program a urmat jocul până seara. S-au întins hore mari și frumoase - inteligență și popor - braț la braț, săltau cu toții de bucurie căci se prinseseră la horă în rând cu țărani noștri și oaspeții mult iubiți din România.

Cu această ocaziune ni s-a dat fericit prilej, să vedem cât de cuviincios știe să se poarte și să se veselească poporul nostru. În Bozovici, rar de tot vezi țărani de-ai noștri chefuind, și pe la birturi se abat numai sătenii care vin din alte sate pe la târguri. Drept aceea, să avem încredere în poporul nostru din aceste părți, căci sunt oameni treji și cumpătați, iubitori de pace și ascultători când căpeteniile lor la fapte bune-i îndreaptă. Cu ocaziunea adunărilor populare și a alegerii de deputat dietal, grănicerii din ținutul Bozoviciului au fost - cu mici excepții disparente - oameni la locul lor, adevărați moștenitori al duhului marelui lor căpitan - al generalului Doda. S-au adevărit și acum vorbele istoricului Iorga, care atingând în lungile lui drumuri și unele părți locuite de grănicerii noștri, zice : »În mândria bănățanului, care răsună și în cântecele sale, în iubirea pentru porturile bogate, care se vede și mai mult în această lature... descoperi

conștiința de sine, simțul de onoare, deprinderea cu parada militarului...

După petrecerea poporală, inteligența s-a întrunit la banchet în hotelul Stanoilovici. Au luat parte 75 de persoane ; s-a toastat pentru rege, episcopul diecezan, nașa steagului, protopopul tractual etc. petrecând o oră în cea mai bună dispoziție.*) La banchet au luat parte și dame.

La această festivitate ne-am convins că am ajuns și noi bozovicenii să avem un rost în trebile noastre naționale, rost congruent cu ținuta oamenilor de bine din centrele noastre românești.

După banchetul festiv, a urmat serata cu dans în sala tot aceluiași hotel; a fost o petrecere animată ce a ținut până în ziua albă. În frumoase costume naționale s-au prezentat dșoarele Mărița Bihoi și Reta Smeu.

Așa cum a decurs, sărbarea aceasta și-a avut însemnătatea ei. Suntem mulțămitori corului din Bozovici, îndeosebi bravului lor conducător - și distinșilor oaspeți din regatul României, că am avut o zi de adevărata sărbătoare.

Mari sunt nevoile care au venit în scurtă vreme peste capul nostru - și oamenii de un neam nu e iertat să umble răzleți unii de alții, ci precum se bucură și se veselesc împreună, astfel una trebuie să fie mai vârtos în ceasul primejdii.

Oricât de înălțătoare a fost sărbarea aceasta, să ne aducem iarăși aminte de cuvintele istoricului care zice, că Almajul »e un frumos pământ romanesc «unde este o durere, care așteaptă să fie cunoscută și mângâiată.

Dr. Ilie Groșianu

*) La o masă separată s-au ospătat coriștii, care până aci postiseră și acum la fiecare toast intonează tradiționalul «La mulți ani«!

Articol publicat în **TRIBUNA, 21 Iunie 1907**